

der er Spørgsmaal om, hvorledes en saadan Forretning drives, er det bitterligt, at det er ikke sjældent, at der er omreisende Hververe, som søge at friste Folk til at udvandre netop paa de Linier og de Router, ad hvilke de paagældende Agenter, der have udsendt disse Folk, befordre Udvandrerne. Det er ingenlunde usædvanligt, at de dertil bruge Personer, som ere reiste til Amerika fra samme Land, have opholdt sig der i kortere eller længere Tid, og som detsaa ved Tilbagekomsten optræde med en tilhyneladende Sagkundskab. De fortælle da de Paagældende Bøst og Fast, og det behøver ikke Alt at være usandt; det er ingenlunde givet, at der Vedkommende vil fremsætte Noget, som han veed er urigtigt, at der kan være Enkelte, som ikke ville vige tilbage herfor, er en anden Sag, men der fremkommer gjennem denne Slags Medskaber det er en Kjendsgjerning i alle Lande, hvor man har nogen længere Erfaring i disse Forhold, — en formelig Hververing, og saa meget man end maa anerkjende den frie Beslutning, som de Enkelte, efter Overveelse af samtlige Forhold, tage, saa lidet kan man sympatisere med denne Art af lønede Hververe. Hvor man vil modarbejde dem — de saakaldte Emigrant-runners — maa man gjøre det ved at opstille saadanne almindelige Regler, at det vel kan tænkes, at ogsaa En og Ander derved udelukkes fra en Virksomhed, der i sig selv er den Skade gjerne kunde være lovlig. Jeg vil ikke påstå, at de Regler, som ere opstillede i § 3, vilde faae særdeles stor Indflydelse; men jeg tror, at der her er Forhold, hvor det er ganske naturligt at forsøge at modarbejde den systematiske Fristelse, som just ikke altid benytter de bedste Midler. Hvad Spørgsmaalet om det særlige Tilsyn efter § 5 angaar, er det, kan jeg gjerne kalde det et Forsøg; i det Mindste har jeg tænkt mig det saaledes. Dersom Folkethinget slutter sig til denne Bestemmelse, er det et Forsøg, der gjøres, om der ad denne Vej vil kunne adrettes Noget, og dette Forsøg tror jeg ikke fra Først af skulde gjøres paa mere end eet Sted. Dersom Sagen viser sig hensigtsmæssig, er det klart, at det Mittel, der her foreløbig er anvist til at dække Udgifterne, ikke vil være tilstræk-

keligt, men der vil da blive Spørgsmaal om at bevilge Udgifter dertil af Statskassen. Der var først i Landstinget en Tanke om, at Forlaget skulde opstilles saaledes, at der strax blev forlangt Udgifter dertil af Statskassen; men da jeg i det Hele maatte tilraade at gaa forsigtigt frem, troede jeg at maatte henstille, at man skulde begynde med at lade Forholdet ordne sig paa den Maade, som flere Udvandringsagenter havde tilraadet, idet det nemlig naar Stempelafgiften som foreslaaget bortfalder, var ganske naturligt at fordrø denne Afgift af 24 B., og at benytte hvad der ad den Vej indkom, til at lønne den Mand, der paa Opsørdning skulde give saa upartisk Veiledning, som han var i Stand til. Jeg skjønner ikke, at det her saa meget kommer an paa, at Vedkommende, alt har taget sin Beslutning; jeg har ikke tænkt mig, at denne Mand skulde have væsentlig Indflydelse paa det store Spørgsmaal om de Paagældende vilde udvandre; men det forekommer mig, at han snarere, først hvor der allerede er fattet en vel overveiet Beslutning, skal give Raad og Veiledning med Henyn til, hvorledes denne Beslutning kan udføres paa en fornuftig Maade. Den Enkelte maa overveie med sin Familie og med den Kreds, hvortil han hører, om han kan tænke paa en saadan Gjertning som den, at udvandre til Amerika, og først efter at dette for den Enkelte store Spørgsmaal er afgjort, først med Henyn til Spørgsmaalet om, hvorledes, hvorhen overhovedet, paa hvilken Maade Beslutningen skal udføres, skulde forekomme det mig, denne Mand give Veiledning. Det er derfor naturligt, at den Paagældende ikke aflutter nogen Kontrakt, før han kommer til det Sted, hvor han kan erholde en saadan Veiledning, for saa vidt den overhovedet kan erholdes. Jeg tilstaa, at jeg har haft nogen Tvivl om, hvorvidt man turde tro paa, at en saadan upartisk Veiledning vilde blive tilstrækkelig anerkjendt. Det er ofte en Kjendsgjerning, at Mange kaster Brug paa, hvad der saaledes bydes, og hellere vilde gaa paa egen Haand; men jeg har dog maattet erkjende, at der kan være Opsørdning til at forsøge, om ikke en saadan Veiledning i alt Fald hos Noget vil vinde en saadan Tillid,